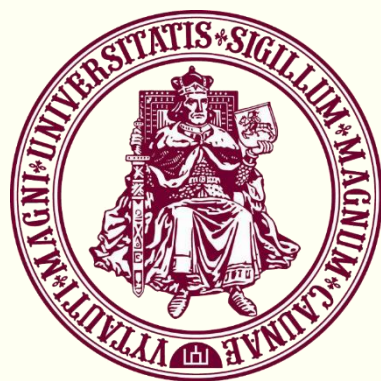

Ūkių sveikatos ir saugos žinių bei inovacijų sistemų stiprinimas

Strengthening Farm Health and Safety Knowledge and Innovation System

Laura Girdžiūtė, Anastasija Novikova

Vytauto Didžiojo universitetas
Žemės ūkio akademija

SafeHabitus

Funded by
the European Union

Išsakytos nuomonės ir požiūriai yra tik autoriaus (-ių) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Mokslinių tyrimų vykdomosios įstaigos požiūrį ir nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei pagalbą teikianti institucija negali būti už jas atsakingos.

Nuo ko viskas prasidėjo....

SafeHabitus

News / India / 4 Indian-origin Sikh men drown in sewage tank in Italy

4 Indian-origin Sikh men drown in sewage tank in Italy

Initial investigations reveal that the three men jumped to rescue a worker who was emptying the tank to use the manure as a fertiliser on the farm's fields.

Žemės ūkyje pasipylė nelaimingi atsitikimai

FOTO: SHUTTERSTOCK

2021 m. liepos 1 d. darbo vietoje buvo mirtinai traumuotas ūkininko ūkio (Alytaus r.) pagalbinis darbininkas.

Nukentėjusysis rastas suspausta galva tarp krautuvo rėmo ir kaušo kėlimo mechanizmo. Liepos 9 d. ūkininko ūkyje darbuotojas žuvo įkritęs į neveikiantį pašaro dalytuvą. Dar vieno ūkininko darbuotojas gegužės 28 d. nukrito nuo vandens cisternos laiptelių ant betoninių dirbtuvių grindų ir dėl patirtos galvos traumos vėliau mirė. Dar 7 atvejais žemės ūkio darbuotojams buvo sunkiai pakenkta sveikatai, rašoma pranešime.

2020 m. per atitinkamą laikotarpį žemės ūkio ekonominės veiklos rūšių įmonėse buvo įvykęs 1 mirtinas ir 3 sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe. Tai rodo, kad vasaros viduryje, padidėjus darbų apimtims darbdaviai žemės ūkyje vis mažiau deda pastangų užtikrinant darbuotojų saugą ir sveikatą.

Industry called to up its game after nine farm deaths in February

News 10 Mar 2017 Lauren Dean

Pressure is mounting on the industry to address its abysmal safety record following the deaths of 13 people on UK farms this year.

Man dies in farm accident

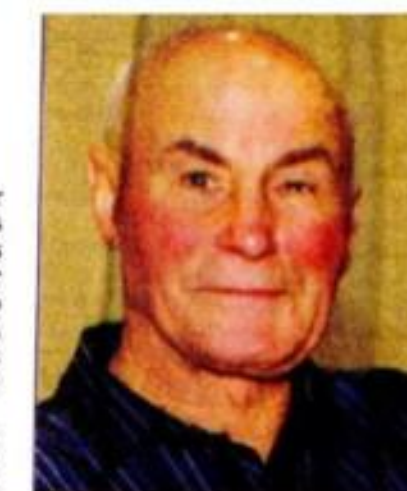
Michael Fisher

Gardaí and the Health and Safety Authority are investigating a farm accident in Threemilehouse in which a man died. Owen (Owne) Thornton from Crumlin was in his early 70s. It's understood he fell into a slurry pit on a farm shortly after 3pm on Tuesday. He was pulled out a short time later but was pronounced dead at the scene.

This is not the first time that Mr Thornton's family has experienced a tragedy. In 2006, his son Dermot (21) died in a two car crash on the Monaghan to Threemilehouse road in which four other young people died. His wife Rose died of cancer in June 2012.

Clr Pat Treanor, who knew Mr Thornton, said the entire community was shocked over the tragedy. "Owne was a very well-liked man and what happened to him was absolutely heartbreaking. He ran a safe

friends. This tragedy represents the second fatal accident to occur on an Irish farm in recent days and the twelfth this year. Last Saturday a farmer from Co. Mayo was killed in an accident at Clogher, near Claremorris.

Owne Thornton

Two elderly farmers killed in livestock accidents

Two elderly farmers died in separate farming accidents last week.

A man in his 80s was discovered unresponsive and injured after attending to livestock on a farm in Dromcollogher, Limerick. Earlier, a man in his 70s died in Cork following

John's tragic death stuns community

FATHER-OF-TWO JOHN WAS A POPULAR MEMBER OF THE FARMING COMMUNITY AND A DEVOTED FATHER AND HUSBAND

THE TRAGIC death of Ballywilliam farmer John Pollard in a freak accident has led to shock and sadness in the tight knit community. John passed away aged 40 in an accident in the milking parlour at his Templecloghan farm on Friday night. He will be laid to rest on Wednesday at Kilmone cemetery following 2 p.m. mass at St. Anne's Church, Kilmone. John is survived by his wife, Marie-Pascale; son, Nathan (14); daughter, Vanessa (11); mother, Violet; brother, William; brother-in-law, Dominique; mother-in-law, Esther-in-law; cousins, relatives, neighbours and friends. He was predeceased by his father, Bill. John's immediate family Marie-Pascale, (who was away in France when the accident happened), said: "He was my soul mate; my best friend. He lived for his family and his farming." Gardaí and the Health and Safety Authority are carrying out investigations into his death. John attended Kildareway NS and Newtown Secondary school in Waterford where he loved playing hockey. From his mid-teens he worked the farm taking over the running of it from his brother in 1992. John was a passionate farmer who, in addition to his 100-acre farm, also had a small business in the family. He was part of a discussion

The late John Pollard.

9. JANUAR 2019 13:44

SKREVET AF: LANDBRUGSAVISER.DK

34-årig landmand omkommet i tragisk ulykke

Funded by the European Union

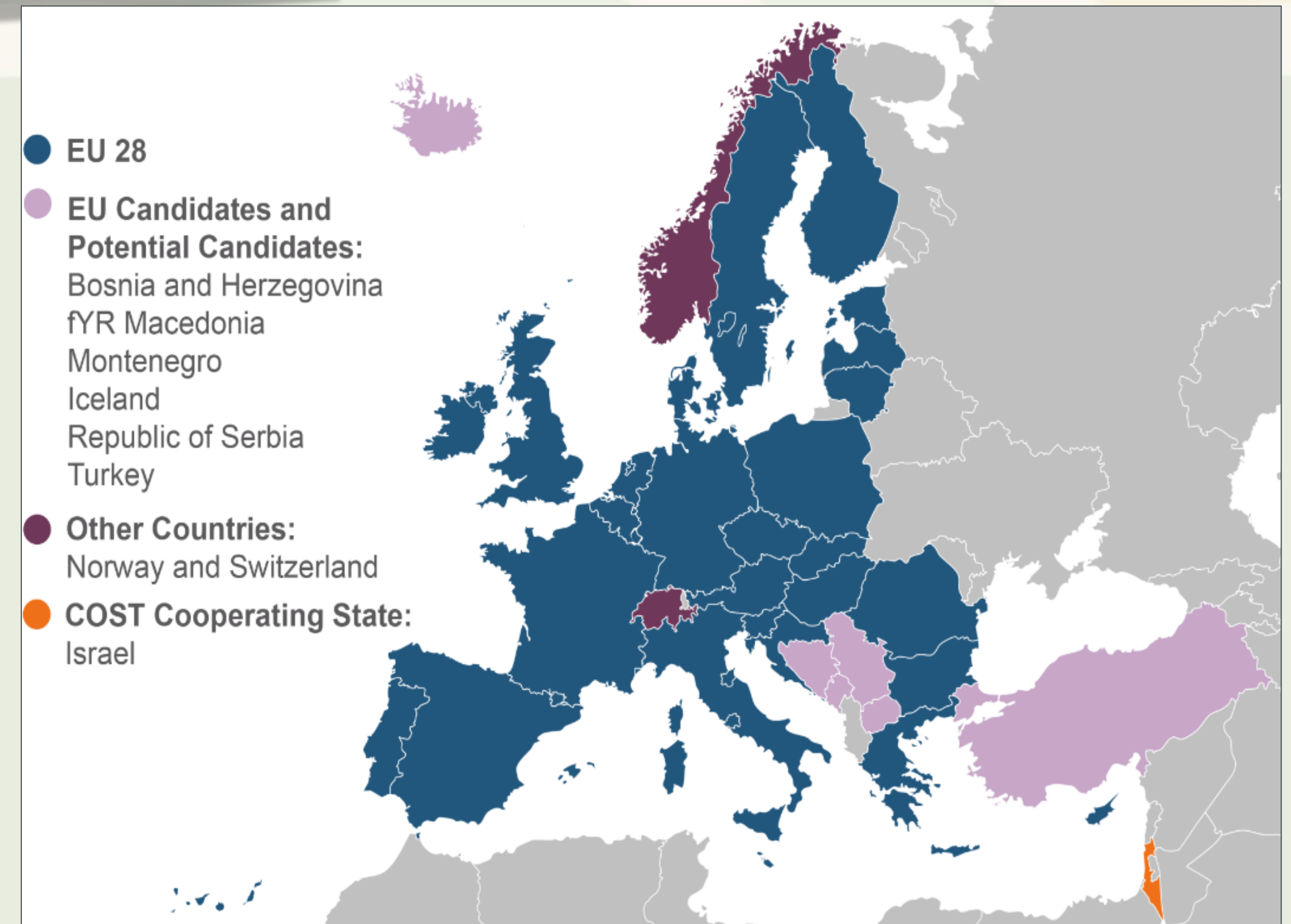

COST VEIKLA CA16123: Saugos kultūra ir rizikos valdymas žemės ūkyje

- 33 šalys
- 107 dalyviai
- Stebėtojai iš JAV ir Australijos
- Kaimyninės šalys: Jordanija ir Iranas

Pagrindinis tikslas - bendradarbiauti, siekiant geriau suprasti saugos kultūrą ir rizikos valdymą, kaip prevencinę strategiją, žemės ūkyje

<https://www.sacurima.eu/>

cost EUROPEAN COOPERATION IN SCIENCE & TECHNOLOGY

COST Actions Funding COST Academy About

Open call Fund your network

SEARCH e-COST MENU

Improving health and safety in European agriculture with SACURIMA

[Home](#) > [News](#) > Improving health and safety in European agriculture with SACURIMA

Natural resources and bioeconomy studies 610201

Safety Culture and Risk Management in Agriculture

Sacurima Cost Action CA16123 Highlights and Conclusions

Jaakko Leppälä, Pat Griffin, John McNamara and Risto Rautainen (eds.)

Funded by the European Union

Kur esame dabar....

SafeHabitus

**Ūkių sveikatos ir saugos žinių
bei inovacijų sistemų
stiprinimas**

**Funded by
the European Union**

Išsakytos nuomonės ir požiūriai yra tik autoriaus (-ių) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Mokslinių tyrimų vykdomosios įstaigos požiūrį ir nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei pagalbą teikianti institucija negali būti už jas atsakingos.

Trukmė: 2023 sausis – 2026 gruodis
Programa: Horizon Europe
Dalyviai: 20 partnerių iš 13 šalių

SafeHabitus

„SafeHabitus“ yra **daugiašalis projektas**, kuriuo siekiama stiprinti **ūkių sveikatos ir saugos žinių inovacijų sistemas** ir remti ES perėjimą prie socialinio tvarumo ūkininkavimo srityje. Taikant **naujus metodus ir bendradarbiavimu grindžiamą požiūrį** projektu siekiama skatinti saugesnę praktiką ūkiuose visoje ES.

Funded by
the European Union

TIKSLAI

SafeHabitus

- Sukurti daugiaveikėjus (*angl. multiactor*) tinklus;
- Didinti informuotumą apie saugą ir sveikatą žemės ūkyje;
- Nustatyti ūkininkų suvokimą apie jų darbą, šio darbo vaidmenį ir poveikį žemės ūkio sektoriaus ateičiai;
- Išnagrinėti įmonių socialinės atsakomybės ir principu „iš apačios į viršų“ grindžiamų iniciatyvų, kuriomis gerinama ūkininkų sveikata ir sauga, potencialą;
- Remti saugos ir sveikatos politiką, kuri kurtų prielaidas ir sąlygas saugesnei ir įtraukesnei darbo aplinkai žemės ūkyje.

Funded by
the European Union

PROJEKTO DALYS (*angl. workpackages WP*)

SafeHabitus

- **WP1** – Komunikacija, sklaida ir gebėjimų stiprinimas (*AEIDL**)
- **WP2** – Praktikos bendruomenės (*LUKE*)
- **WP3** – Ūkio darbų rizikos valdymas (*Teagasc*)
- **WP4** – Ūkininkavimo patrauklumo didinimas (*ZRC Sazu*)
- **WP5** – Nuo šakutės iki ūkių ir darbuotojų (*Oxfam*)
- **WP6** – Politika ir valdymas (*Ciheam*)
- **WP7** – Projektų valdymas ir koordinavimas (*Teagasc*)

Funded by
the European Union

REZULTATAI

- 11 nacionalinių **praktikos bendruomenių** (PB, *angl. CoP* – *communities of practice*) ir viena tarptautinė PB.
- Kelių aktorių (*angl. multiactor*), **dalyvaujamine tyrimai (diskusijos)** ;
- Prognozavimo tyrimas, kuriame vertinamas **ūkininkavimo patrauklumas**.
- **Vartotojų polinkio mokėti už saugesnę gamybą analizė** – pokalbiai, mokymai, testavimas.
- **Politikos lyginamoji analizė, rekomendacijos, priemonės.**

SafeHabitus

Funded by
the European Union

Pagrindinės **SafeHabitus** temos

SafeHabitus

SAUGA

SVEIKATA

RIZIKŲ
MAŽINIMAS

ŪKININKAVIMO
PATRAUKLUMO
DIDINIMAS

GERA SAVIJAUTA

SOCIALINĖ
ATSAKOMYBĖ

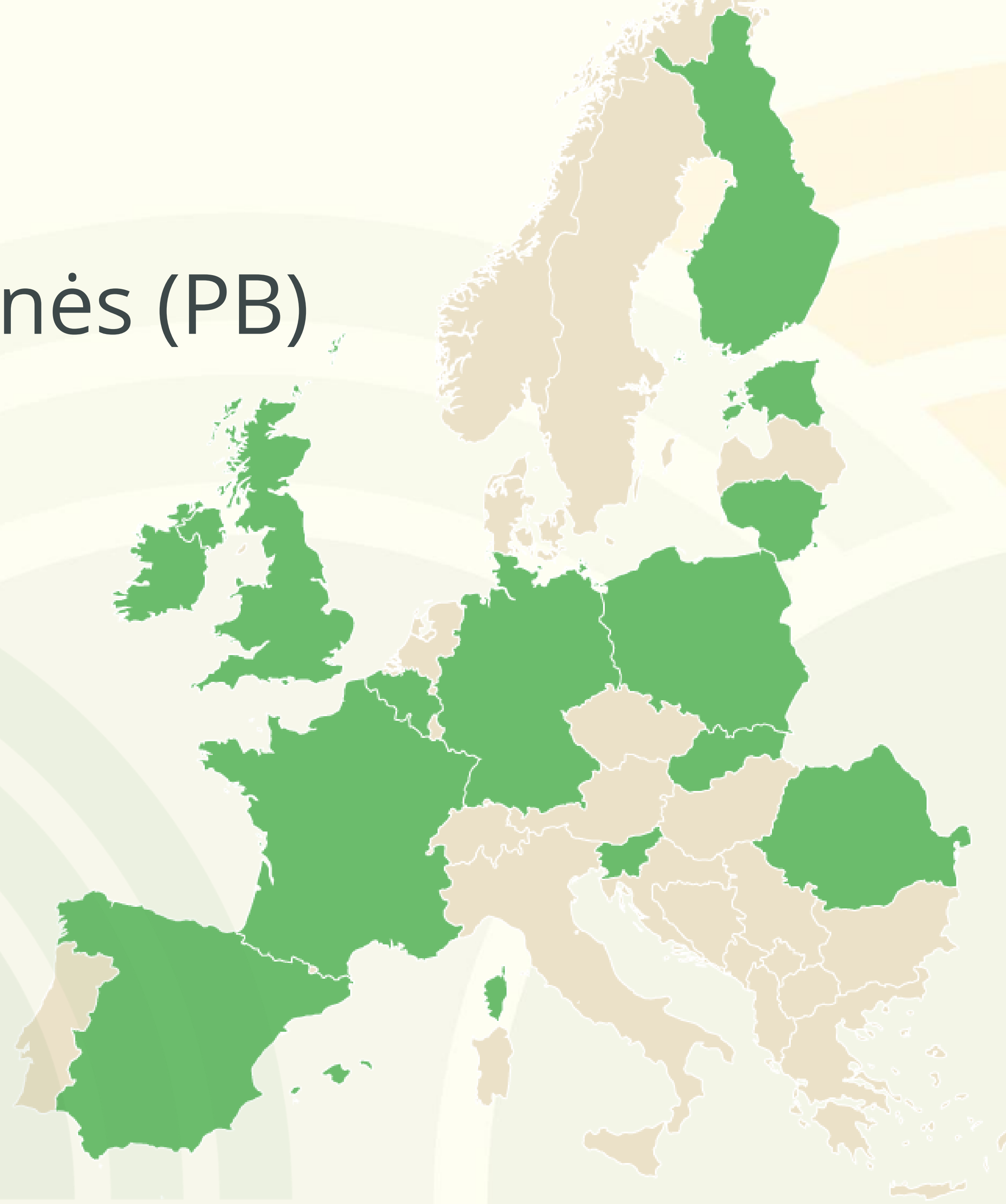

Funded by
the European Union

Praktikos bendruomenės (PB)

Pagrindinė praktikos bendruomenių funkcija – **dalinimasis praktine patirtimi** bei naujų žinių kūrimas saugos ir sveikatos srityje problemoms žemės ūkyje spręsti.

„SafeHabitus“ Praktikos bendruomenės

„SafeHabitus“ praktikos bendruomenės tikslas yra su darbuotojų sauga ir sveikata susijusių klausimų žemės ūkyje analizė nacionaliniu lygiu bei novatoriškų priemonių ir praktikų taikymas, kurios padės:

- gerinti ūkių valdymą ir saugos bei sveikatos praktikas ūkiuose;
- didinti ūkių tvarumą ir ūkininkų bei ūkio darbuotojų atsparumą pokyčiams;
- didinti ūkininkavimo patrauklumą.

CoP Lietuva Anastasija Novikova (Vytauto Didžiojo Universitetas)

anastasija.novikova@vdu.lt

CoP Estija Eda Merisalu

eda.merisalu@emu.ee

CoP Suomija Ardita Hoxha-Jahja Savonia University

Ardita.Hoxha-Jahja@savonia.fi

CoP Prancūzija Jocelyn Fagon, IDELE

jocelyn.fagon@idele.fr

CoP Vokietija Klaus Klugmann, SVLFG

klaus.klugmann@svlfg.de

CoP Airija John McNamara, Teagasc

john.g.mcnamara@teagasc.ie

CoP Lenkija Joanna Makulska, University of Krakow

rzmakuls@cyf-kr.edu.pl

CoP Rumunija Alin Croitoru, UBLS

alin.croitoru@ulbsibiu.ro

CoP Slovakija Daniel Acs, BioEconomyCluster

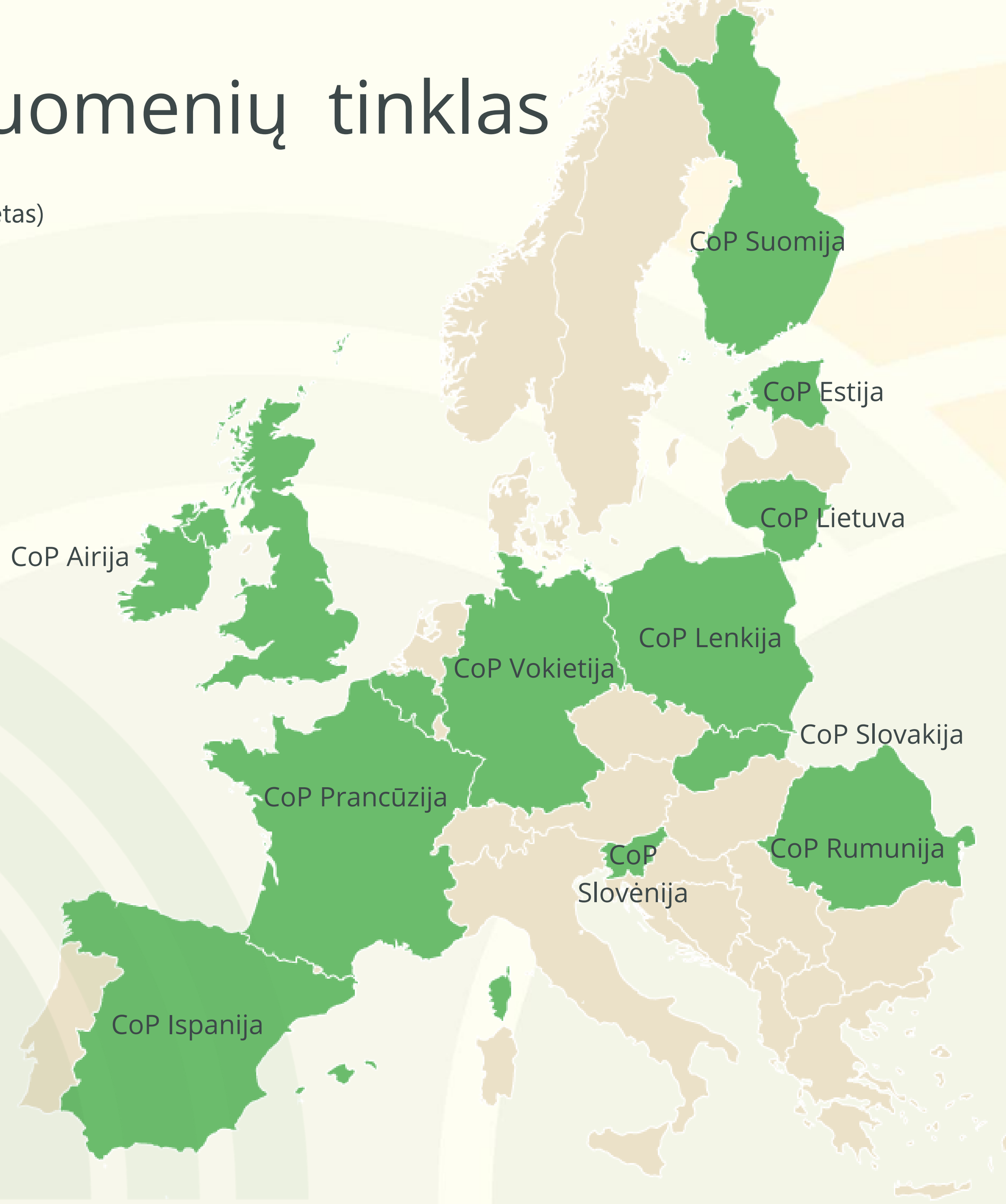
acs@prounion.sk

CoP Slovėnija Majda Cernic-Istenic, ZRC-SAZU

majda.cernic-istenic@zrc-sazu.si

CoP Ispanija Carlos Ruiz, Oxfam

carlos.ruiz@oxfam.org

Kas dalyvauja praktikos bendruomenėje?

Norint pagerinti saugos ir sveikatos žemės ūkyje situaciją, reikia kad pokyčiuose dalyvautų visi suinteresuotieji

SafeHabitus

ŪKININKAI
ŪKIO
DARBUOTOJAI
KONSULTANTAI

MOKSLO IR
STUDIJŲ
ĮSTAIGOS

VALSTYBĖS
INSTITUCIJOS

KITI
SUINTERESUOTI

POLITIKOS
FORMUOTOJAI

VERSLAS

Funded by
the European Union

Praktikos bendruomenių (PB) veiklos

- **Dalijimasis naujomis žiniomis ir jų įgijimas**
- **Novatoriškų įrankių ir praktikų**, naudingų Jūsų darbui, mokymasis ir išbandymas
- **Dalyvavimas pokyčiuose** ir naujos sveikatos ir saugos praktikos formavimas
- **Įtaka politikai** nacionaliniu ir ES lygmenimis
- Ūkių saugos žinių ir inovacijų sistemos plėtojimas

SafeHabitus VEIKLOS

Praktikos bendruomenių
tinklas (PB)

Trumposios
rekomendacijos

Vasaros mokyklos

Internetiniai
seminarai

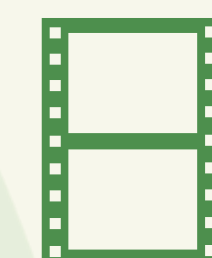
Ūkių saugos ir sveikatos
Europinis politikos
forumas

Vaizdinė medžiaga

Etiškos prekybos
forumai

Filmų festivalis „SafeHabitus“

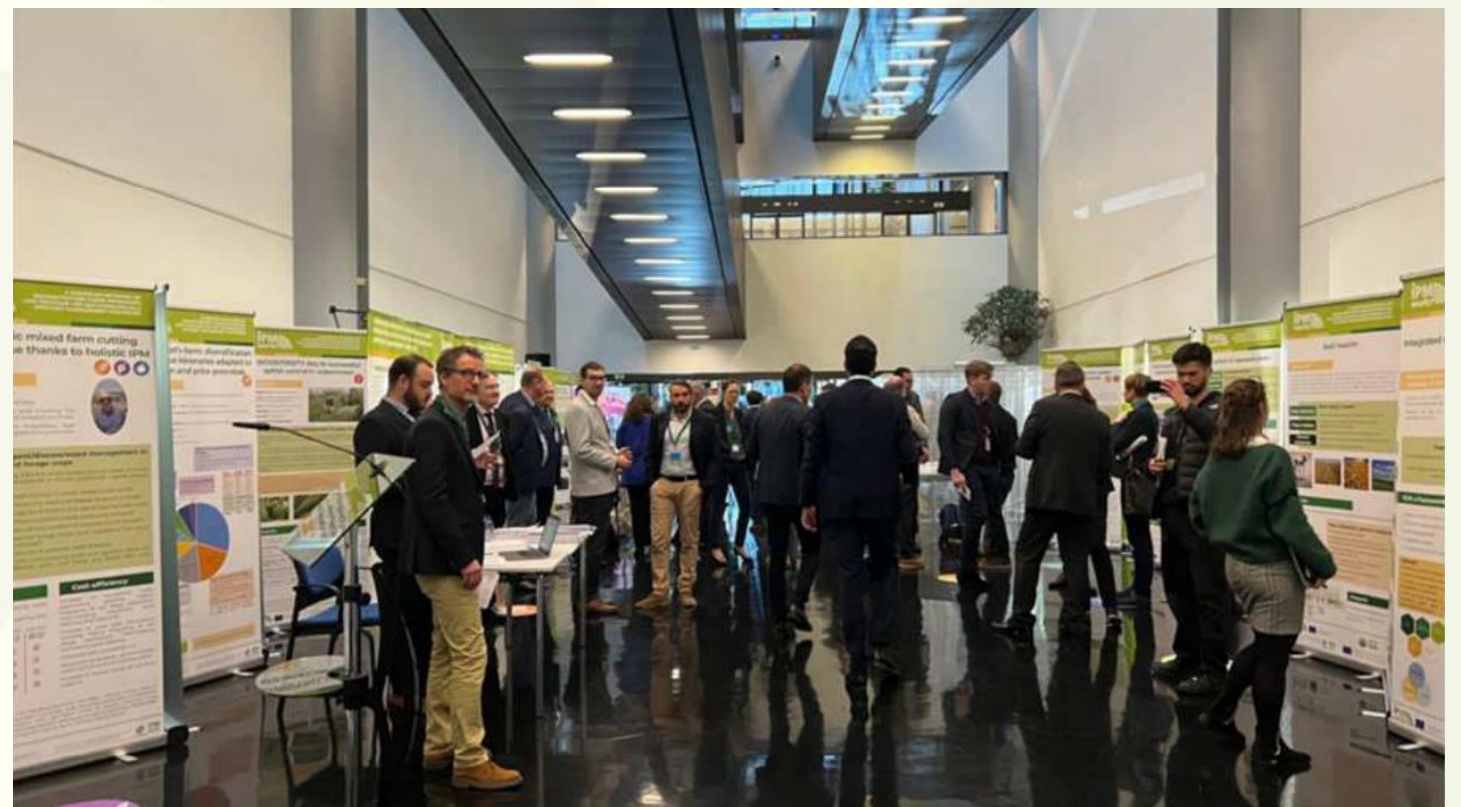
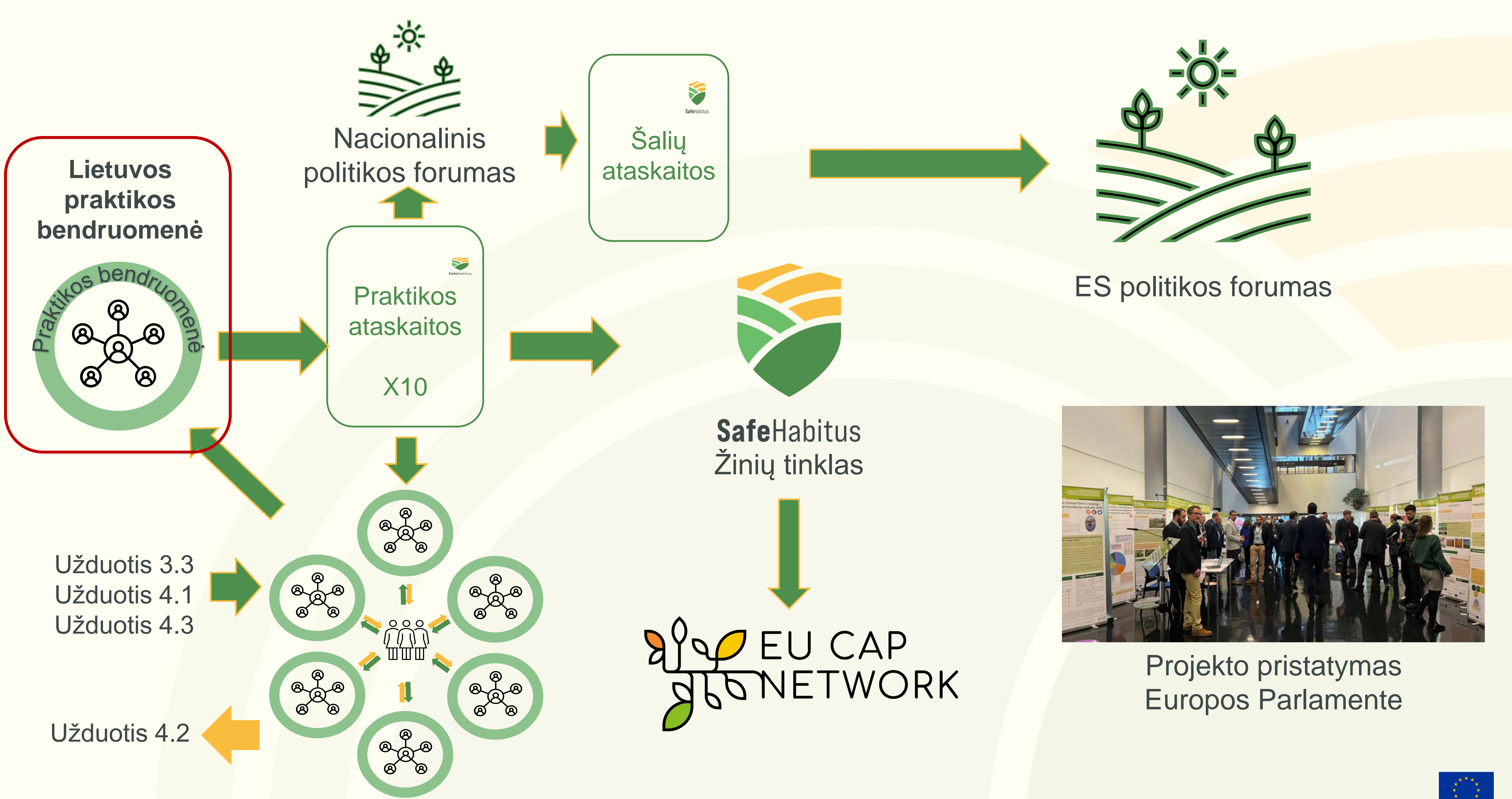

Įžvalgų sklaida

Video

Projekto pristatymas Europos Parlamente

Tarptautinė praktikos bendruomenė (Transnational COP Network)

Lietuvos praktikos bendruomenė

Sudaryta iš 11 dalyvių :

- Adademijos atstovai
- Žemės ūkio konsultantai
- Ūkininkai
- Darbo inspekcijos atstovai

ŪKININKAI
ŪKIO
DARBUOTOJAI
KONSULTANTAI

VALSTYBĖS
INSTITUCIJOS

MOKSLO IR
STUDIJŲ
ĮSTAIGOS

Speciali tarptautinė praktikos bendruomenė (SuperCop)

Projekto metu bus sukurti sprendimai ir rekomendacijos dėl dirbančiųjų žemės ūkyje gerovės tobulinimo.

Tada bus sudarytos sąlygos pritaikyti šiuos sprendimus arba kartu kurti naujus metodus, naudojant socialinės inovacijos procesus, kurie atitinka jų poreikius ir vietos kontekstą.

Kontaktai:

Dr. Laura Girdžiūtė Bioekonomikos plėtros fakulteto docentė, VDU
Projekto Lietuvos dalies vadovė.
E-mail: laura.girdziute@vdu.lt

Dr. Anastasija Novikova Bioekonomikos plėtros fakulteto docentė, VDU
Lietuvos praktikos bendruomenės (CoP Lithuanian) koordinatore.
E-mail: anastasija.novikova@vdu.lt

 @SafeHabitus_eu

 SafeHabitus

 SafeHabitus

SafeHabitus

www.safehabitus.eu

Ačiū už dėmesį!

**Funded by
the European Union**

Išsakytos nuomonės ir požiūriai yra tik autoriaus (-ių) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Mokslinių tyrimų vykdomosios įstaigos požiūrį ir nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei pagalbą teikianti institucija negali būti už jas atsakingos.